

27.3.2008

Dnro 1639/4/06

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Mirja Tamminen

KUNNAN TIELAUTAKUNNAN MENETTELYÄ KOSKEVA PÄÄTÖS

1 KANTELU

Kantelija kertoi eduskunnan oikeusasiamiehelle 11.5.2006 osoittamassaan kirjeessä, että hän oli tehnyt 14.7.2005 A:n kunnan tekniselle lautakunnalle valituksen - - - yksityistien tiekunnan kokouksen päätöksistä, mutta ei ollut saanut siihen vastausta.

Lisäksi kantelija kertoi maa- ja metsätalouden puuttuneen elokuussa 2005 siihen, että A:n tekninen lautakunta oli käsitellyt hänen aikaisemman valituksensa kokousasiana.

- - -

3 RATKAISU

3.1 Tapahtumatiedot

Kantelija oli saattanut A:n kunnan teknisen lautakunnan (tielautakunta) käsiteltäväksi - - - yksityistien tiekunnan 17.6.2005 pidetyn kokouksen päätökset, jotka koskivat tieyksikkö- ja maksuunpanoluettelon vahvistamista (8 §) ja yksityistien alkuosan päällysteen uusimista (12 §). Kantelija kertoi 14.7.2005 päivätyssä valituksessaan, että hän oli vastustanut tiekunnan kokoukselle toimittamassaan kirjeessä tiehoitokunnan tarkistaman tieyksikkö- ja maksuunpanoluettelon vahvistamista, koska siitä puuttui tieliittymiä, sekä päällysteen uusimista - - - alkuosalta. Hän oli myös todennut, että asfaltointia sekä tieyksikkö- ja maksuunpanoluetteloä koskevan aikaisemman valituksen käsittely oli vielä kesken maa- ja metsätaloudessa.

A:n kunnan tekninen lautakunta käsitteli 15.7.2005 saapuneen kantelijan valituksen kokouksessaan 15.6.2006 (§ 30). Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen, jossa todettiin seuraavaa.

"Lautakunta katsoo, että yksityistien yksiköintien tulee olla ajan tasalla. Koska asiaa on jo käsitelty maa- ja metsätalouden toimista, on tiekunnan noudatettava sen antamia päätöksiä.

Tiekunnan kokouksen päätöksestä on tieosakkaalla mahdollisuus valittaa vain, jos päätöstä ei ole tehty lainmukaisesti tai päätös loukkaa hänen oikeuttaan tai osakkaiden yhdenvertaisuutta. Sydänperän yksityistien tiekunnan vuosikokouksen päätös tien päällystämistä on nk. tarkoituksenmukaisuuspäätös, joten päätös asiasta on tehty lain mukaisesti tiekunnan sisäisenä enemmistöpäätöksenä".

Päätös oli annettu kantelijalle tiedoksi 22.6.2006 ja päätökseen liitettyssä valitusosoituksessa oli mainittu, että valitusviranomaisena on - - - käräjäoikeus (maaoikeus). Päätöksestä ei ole valitettu maaoikeuteen.

3.2

Oikeusohjeet

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöviranomaisen käsiteltäväksi.

Yksityisistä teistä annetun lain (yksityistielaki) 52 §:n 1 momentissa (1079/2000) on säädetty asioista, joista kunnan tielautakunnan on päätettävä, jos kysymys on ennestään olevasta tiestä ja jolleivät asianosaiset ole heidän määrättävissään olevasta asiasta voineet sopia taikka jollei asiaa ole yksityistielain mukaan ratkaistava maanmittausviranomaisen pitämässä tietoimituksessa.

Yksityistielain 52 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan tielautakunnan on päätettävä asioista, jotka tieosakkaat 70 §:n nojalla saattavat tielautakunnan ratkaistaviksi. Lain 70 §:n 1 momentin mukaan tieosakkaalla on oikeus saattaa asia tielautakunnan ratkaistavaksi, jos hän katsoo, ettei tiekunnan kokouksen päätöstä ole tehty laillisessa järjestyksessä tai ettei se muutoin ole lain mukainen taikka että päätös loukkaa hänen oikeuttaan tai tieosakkaiden yhdenvertaisuutta.

Yksityistielain 53 §:n 2 momentin (1079/2000) mukaan tielautakunnan tämän lain mukaan päätettäväksi kuuluvat asiat käsitellään ja ratkaistaan tielautakunnan toimituksessa. Tätä varten lautakunnan on pidettävä tarpeen mukaan yksi tai useampi kokous.

Yksityistielain 54 §:n 2 momentin mukaan tielautakunnan toimituksen tiedottamisesta ja toimituskustannuksista on voimassa, mitä yksityistielain 43 ja 47 §:ssä tietoimituksesta säädetään.

Yksityistielain 54 §:n 3 momentin mukaan jollei tämän lain säännöksistä muuta johdu, on asian käsittelystä ja päätöksenteosta sekä lautakunnan päätöksestä muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä kuntalaissa säädetään.

3.3

Arviointi

A:n kunnan tekninen lautakunta käsitteli kantelijan 15.7.2005 saapuneen muutoksenhakemuksen kokouksessaan 15.6.2006. Kunnanhallituksen tänne toimittaman selvityksen mukaan asian käsittelyä viivästytti se, että kunnan ainoa tekninen toimihenkilö, tekninen johtaja, oli ollut estyneenä hoitamaan tehtäviään elokuusta 2005 lähtien lähes koko loppuvuoden. Tekninen johtaja oli jäänyt vuosilomalle ja virkavapaalle maaliskuusta 2006 alkaen. B:n kunnan tekninen toimi oli sen kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti ottanut hoitoonsa A:n kunnan teknisen johtajan tehtävät 1.3.2006 lukien.

A:n kunnanhallitus totesi, että pienissä organisaatioissa vähäisetkin häiriöt henkilöstömäärissä saattavat aiheuttaa tilapäistä palvelutason laskua, kuten tässä tapauksessa oli käynyt. Sittemmin on toteutettu A:n ja B:n kuntaliitos lakkauttamalla molemmat kunnat ja perustamalla 1.1.2007 alkaen uusi kunta, jonka nimi on C.

Asian käsittelyaika teknisessä lautakunnassa oli 11 kuukautta. Pidän sitä asian laatuun ja laajuuteen nähden liian pitkänä. Mielestäni kunnan ilmoittamaa viivästyksen syytä ei voida pitää hyväksyttävänä, vaikka asian valmistelua oli hankaloittanut se, että kunnan ainoa tekninen toimihenkilö oli ollut estynyt hoitamasta tehtävänsä. Tielautakunnan tehtäviä hoitaneen teknisen lautakunnan on ollut mahdollista valmistella sisäisessä kokouksessaan sen käsiteltäväksi yksityistielain 70 §:n nojalla saatettua asiaa.

Tieosakkaan oikeusturva edellyttää, että hän saa yksityistielain 70 §:n mukaisesti tielautakunnan käsiteltäväksi saattamaansa asiaan joutuisasti valituskelpoisen päätöksen ja että asia käsitellään muutoinkin lainmukaisesti.

Kantelija oli valittanut - - - käräjäoikeuteen (maaoikeus) päätöksestä, jonka A:n kunnan tekninen lautakunta oli 17.2.2005 antanut hänen - - - yksityistien tiekunnan 29.7.2004 pidetystä kokouksesta tekemän muutoksenhaun johdosta. Käräjäoikeus ratkaisi valituksen 18.8.2005 antamallaan tuomiolla. Se oli poistanut teknisen lautakunnan päätöksen tuomiovirheen johdosta muun muassa sillä perusteella, että lautakunta ei ollut käsitellyt kantelijan muutosvaatimuksia yksityistielain 53 §:n 2 momentin mukaisessa tielautakunnan toimituksessa ja että lautakunnan kokouksesta ei ollut ilmoitettu asianosaisille yksityistielain 54 §:n 2 momentin mukaisesti sekä että heillä ei näin ollen ollut mahdollisuutta tulla kuulluiksi asiassa.

Tästä huolimatta tekninen lautakunta käsiteli vielä 15.6.2006 kantelijan valituksen tiekunnan vuoden 2005 kokouksen päätöksistä kokouksessaan eikä tielautakunnan toimituksessa. Tekninen lautakunta menetteli näin virheellisesti.

Yksityistielain 53 §:n 2 momentti, jonka mukaan yksityistielain mukaan tielautakunnan päätettäväksi kuuluvat asiat käsitellään ja ratkaistaan tielautakunnan toimituksessa, on lisätty lakiin lailla 1079/2000 ja tullut voimaan 1.1.2001. Säännös lisättiin aikanaan lakiin käytännön selkeyttämiseksi ja menettelyn yhtenäistämiseksi.

Menettely tielautakunnan kuntalain mukaisissa kokouksissa poikkeaa merkittävästi menettelystä tielautakunnan toimituksissa. Menettelystä tielautakunnan toimituksessa on säädetty yksityistielain 6 luvussa ja yksityistieasetuksen 1 luvussa. Yksi oleellinen ero on se, että tielautakunnan toimitukseen asianosaiset kutsutaan paikalle kuultaviksi. Tässä tapauksessa asianosaisia ei ollut kutsuttu paikalle kuultaviksi, koska valitus oli käsitelty virheellisesti tielautakunnan kokouksessa.

En ole katsonut kuitenkaan aiheelliseksi ryhtyä tutkimaan teknisen lautakunnan menettelyä tältä osin enemmän, koska kantelijan valituksessa näyttää ainakin osin olevan kysymys samoista asioista, jotka ovat olleet - - - käräjäoikeuden (maaoikeus) käsiteltävinä. Käräjäoikeuden tuomio on annettu valituksen johdosta, jonka kantelija oli tehnyt A:n kunnan teknisen lautakunnan 17.2.2005 antamasta päätöksestä. Kantelija ei myöskään käyttänyt mahdollisuuttaan hakea muutosta teknisen lautakunnan 15.6.2006 tekemään päätökseen maaoikeudelta.

4

TOIMENPITEET

A:n ja B:n kuntaliitoksen jälkeen tielautakunnan tehtäviä hoitaa uudessa perustetussa C:n kunnassa tekninen lautakunta, johon on valittu jäsenet entisten A:n ja B:n kuntien alueelta toimikaudeksi 2007–2008.

Tyydyn näin ollen saattamaan asian käsittelyn viivästyisestä ja A:n kunnan teknisen lautakunnan menettelystä muutoin edellä esittämäni käsitykset C:n kunnan teknisen lautakunnan tietoon.